

“Onderzoek naar feiten en fabels”

Opa

In 1976, toen ik 15 jaar was, begon ik al met familieonderzoek. De directe aanleiding waren de verhalen over mijn opa Huibert, naar wie ik ben vernoemd. Ik heb hem gekend tot mijn 12^e jaar en herinner me hem vooral als een klein mannetje met een zwak gestel. Volgens mijn oom en tantes heeft hij kort na de oorlog tijd doorgebracht in Zwitserland om te herstellen van een ziekte. Ook ging het verhaal dat hij 17 kinderen had uit twee huwelijken en ze het tijdens de oorlog met een halve boterham per dag en wat suikerbieten moesten doen. Tot slot zouden vier tot vijf kinderen samen in een tweepersoonsledikant hebben moeten slapen onder een stuk vitrage als deken.

Vreemd

Door verder te blijven vragen en archiefonderzoek te doen, kreeg ik een heel ander beeld. Mijn grootvader is inderdaad gescheiden (de reden daarvan is weer een apart verhaal) en had uit dit huwelijk twee kinderen. Zijn tweede vrouw had ook twee kinderen, en samen kregen ze nog elf kinderen. Op de gezinskaart uit 1938 zie je een samengesteld gezin van 14 personen. Mijn opa werkte als chauffeur, maar raakte in 1939 werkloos en moest steun aanvragen. Wat me opviel, is dat hij in de jaren erna wel een dure radio kon kopen en met zijn gezin verhuisde van de Vondelstraat naar de meer goede IJssellaan. Dat was toch niets voor een arm gezin?

‘Verkeerde kant’

Toen kwam ik erachter dat mijn opa zich bij de NSB had aangesloten. Waarschijnlijk niet zozeer uit ideologische overwegingen, maar meer als een zogenaemde ‘brood-NSB-er’, om een in zijn ogen baan en inkomsten te hebben. Ik heb vervolgens in het Nationaal Archief in Den Haag het archief van de bijzondere rechtspleging geraadpleegd, waardoor een aantal puzzelstukken op hun plek vielen.

Mijn opa is helemaal niet in Zwitserland geweest, maar is gevangen genomen en vastgezet in een interneringskamp in Harderwijk. Ook heeft hij de zoon uit zijn eerste huwelijk verraden aan de Sicherheitsdienst, omdat hij niet bij hem wilde wonen.

Dat dit nu pas boven water komt, is niet vreemd. Na de oorlog werd niet over deze dingen gepraat. Bovendien zijn veel archiefstukken uit de jaren ‘40-‘45 nu pas openbaar. Ik kan me voorstellen dat het voor de generatie die het heeft meege maakt en die erna, gevoelig ligt. De jongere generaties, waaronder ik, vinden het juist allemaal heel interessant. Het scheelt natuurlijk ook dat het voor ons verder terug in de tijd ligt.

Dullemond

Een andere familiefabel die ik heb ontkracht, gaat over de herkomst van de naam Dullemond/Dullemont. Het verhaal gaat dat de naam zou komen van een Franse officier uit het leger van Napoleon, die gevochten heeft bij Oudewater en daarna in Nederland is gebleven. Hij zou zijn getrouwd met een Hollandse vrouw en zo zouden de Dullemons zich via Gouda en Oudewater verder hebben verspreid. Hoe het verhaal in de wereld is gekomen, weet ik niet, maar het is niet te bewijzen. Sterker nog: in mijn eigen onderzoek volgde ik mijn voorouders met de naam Dullemont van Gouda via Nieuwkoop en Den Haag naar Doesburg en Nijmegen. Daar trof ik Thomas van Dulmen die hoogst vermoedelijk als soldaat uit het Duitse plaatsje Dülmen in Duitsland in Nijmegen terecht is gekomen. Zijn Doesburgse kleinzoon en zijn familieleden hebben zijn achternaam officieel overgenomen. De achternaam is dus een toponiem, dat wil zeggen: afgeleid van een (geografische) plaats.

VERTELLER:

NAAM: Huib Dullemont

WOONPLAATS: Middelburg

VOOROUDE: Huibert Dullemont

* 1901 † 1972

PLAATS VERHAAL: Gouda

RELATIE: Grootvader

Verrassing

Stamboomonderzoek houdt nooit op. Er is altijd weer verder te zoeken en te lezen over de tijd van je voorouders. In 2018 kon ik een verrassende voorouder toevoegen aan mijn stamboom, ene Pieter van der Werff. Via zijn kleindochter Clara van der Werff ben ik verwant. Ik had eerst geen idee wie het was, maar het blijkt de burgemeester van Leiden te zijn geweest tijdens het Beleg van Leiden en Leiden Ontzet (1574). Daarom zijn mijn vrouw en ik lid geworden van de Leidse 3 October Vereeniging. Als achter-, achter-, achter-, achter-, achter-, achter-, achter-, achter-, achter-, achter-, achter-, (13 x) kleinzoon van Van der Werff, vond ik dat wel passend.

Afstammingsreeks Pieter Adriaensz van der Werff

Pieter Adriaensz. van der Werff
↓
Adriaen van der Werff
↓
Claertgen van der Werff
↓
Reijertge van Duijpen
↓
Francincke Brenck
↓
Cornelis Geervliet
↓
Francijntje Geervliet
↓
Cornelia Dorst
↓
Teunis van Prooijen
↓
Adrianus van Prooijen
↓
Helena Maaïke van Prooijen
↓
Adrianus Dullemont
↓
Huib Dullemont

